מַחְטִים אֲפִלּוּ הִיא קְטַנָּה, (ג) * מַנִּיחַ הַפְּרוּסָה (ד) תַּחַת (ו) [א] הַשְּׁלֵמָה [ב]וּבוֹצֵעַ מִשְׁתֵּיהֶן יַחַד. הַגָּהּ: וְכָל זֶה כְּשֶׁרוֹצֶה לֶאֱכֹל מִשְּׁנֵיהֶם, אֲבָל אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לֶאֱכֹל אֶלָּא מֵאֶחָד, יִבְצַע עָלָיו (ה) וְאֵין לָחוּשׁ לַשֵּׁנִי, אַף עַל פִּי שֶׁחָשׁוּב עִקָּר חִבִּיב עָלָיו (תרומת הדשן סימן ל"ב): **ב** [ג]אִם שְׁתֵּי שְׁלֵמוֹת מִמִּין אֶחָד אַחַת גְּדוֹלָה וְאַחַת קְטַנָּה, (ו) מְבָרֵךְ עַל הַגְּדוֹלָה. [ד]אִם יֵשׁ לְאָדָם שְׁנֵי חֲצָאֵי לֶחֶם וְאֵין לוֹ לֶחֶם שָׁלֵם, (ז) יְחַבְּרֵם יַחַד בְּעֵץ אוֹ בְּשׁוּם דָּבָר (ח) שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה, וְדִינוֹ כְּדִין שָׁלֵם. (ט) וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת יָכוֹל (ג) לְחַבְּרָם: **ג** [ו]שְׁנֵי גְּלוּסְקָאוֹת הַדְּבוּקִים יַחַד שֶׁנֶּאֶפּוּ וְנֶחְתְּכוּ מִן הָאַחַת וְהַשְּׁנִיָּה נִשְׁאֲרָה שְׁלֵמָה, טוֹב לְהַפְרִיד הַחֲתִיכָה מֵהַשְּׁלֵמָה כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נִרְאֵית שְׁלֵמָה, (י) מִמַּה שֶּׁמְּנִיחָנָה דָּבוּק בָּהּ אַף עַל פִּי שֶׁנִּרְאֵית יוֹתֵר גְּדוֹלָה. הַגָּהּ: וְלֹא יִבְצַע מִמְּנָּה בְּמָקוֹם שֶׁהָיְתָה דְּבוּקָה בַּחֲבֶרְתָּהּ, שֶׁשָּׁם נִרְאֵית כִּפְרוּסָה, אֶלָּא יִבְצַע (יא) מִמָּקוֹם הַשָּׁלֵם שָׁבָּהּ (מהרי"ל (הלכות פסחים)): **ד** [ז]פַּת שְׁעוֹרִין וּפַת כֻּסְמִין מְבָרֵךְ עַל שֶׁל שְׁעוֹרִים, כֵּיוָן שֶׁהוּא (יב) מִמִּין שִׁבְעָה, (יג) אַף עַל פִּי שֶׁהַכֻּסְמִין יָפִים. (יד) פַּת נְקִיָּה וּפַת קִיבָּר מְבָרֵךְ (טו) עַל (ג) הַנְּקִיָּה [ח]וְאִם שְׁתֵּיהֶן נְקִיּוֹת וְזוֹ לְבָנָה יוֹתֵר מִזּוֹ, מְבָרֵךְ (טז) עַל הַלְּבָנָה (ז) יוֹתֵר: **ה** (יז) [ט]פַּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים נְקִיָּה וּפַת קִבָּר שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אִם אֵינוֹ נִזְהָר מִפַּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים מְבָרֵךְ

יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש רבינו פת) מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת (לט: ד"ה אבל). **ט** תּוֹסָפוֹת (שם) וְרא"ש (שם) וְהַמְּרַדְכַי (פ"ו סי' קכט)

ג רַשִׁ"י לִלְשׁוֹן שֵׁנִי (לט: ד"ה מניח) וְהַרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק ז' מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת (ה"ד). **ד** מָרְדְּכַי (סי' קכט) וְהַגָּהוֹת מֵיְמוֹנִיּוֹת פֶּרֶק ז' (אות ד). **ה** רוֹקֵחַ (סי' שכט). **ו** כְּתָבַי מוֹרֵנוּ הָרַב ר' יִשְׂרָאֵל (תרומת הדשן ח"ב) סִימָן ק"ו. **ז** יְרוּשַׁלְמִי פֶּרֶק ו' דִּבְרָכוֹת (ה"א) וּכְתָבוּהָ שָׁם הַתּוֹסָפוֹת (תוס' ר' יהודה החסיד לט: ד"ה הכי) וְהָרא"ש (פ"ו סי' כא) וְהָרַשְׁבָּ"א (לט: ד"ה תוספתא). **ח** בֵּית יוֹסֵף מֵהַיְרוּשַׁלְמִי שָׁם.

בַּאֵר הֵיטֵב

א (ו) הַשְּׁלֵמָה. וְדַוְקָא כְּשֶׁפַּעַד יְחִידִי, אֲבָל אִם שְׁנַיִם הֵם טוֹב שֶׁיְּבָרֵךְ אֶחָד עַל הַפַּת שָׁלֵם וְאֶחָד יְבָרֵךְ עַל הַפְּרוּסָה. מַשָּׂה מֹשֶׁה (סי' רפד) בַּ"ח (ס"א) וְשַׁ"ל (שער האותיות קדושת האכילה אות פג) בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (בהגהות הטור). וְאִם הָאֶחָד שֶׁיּוֹחֵן אֵין צָרִיךְ לְהַנִּיחוֹ דְּאֵינוֹ מִמִּין שִׁבְעָה. עֵין מָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ): **ב** (ז) לְחַבְּרָם. דְּבָעִינַן לֶחֶם מִשְׁנָה, וּבְחֹל אֵין נוֹהֲגִין לְחַבְּרָם, וּכְשֶׁמְּחַבְּרָם בְּשַׁבָּת יְהֵא בְּרִבּוּי פָּנִים מְאִירוֹת (ח"ד) בְּשִׁיטָתוֹ לְזָבְחִים פָּנִים דַּף ק"ה עַמּוּד ב' (ד"ה חיבור) שָׁדְּחָה דִּבְרֵי רוֹקֵחַ (סי' שכט) מִמַּה שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם בְּרִבּוּי הַמַּתְחִיל חִבּוּר אוֹכְלִין וְכוּ' עֵין שָׁם, וְעֵין יַד אַהֲרֹן (הגב"י) שָׁמְּשַׁשׁ: **ד** (ג) הַנְּקִיָּה. אֲפִלּוּ הַקִּבָּר גָּדוֹל מֵהַנְּקִיָּה. כָּתַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומש"כ רבינו פת) אֲפִלּוּ יֹאמַר הַבּוֹצֵעַ דְּפַת נָקִי אֵינוֹ חָבִיב עָלָיו בְּטֹלָה דַּעְתּוֹ אֵצֶל כָּל אָדָם, וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ז) הִקְשָׁה עָלָיו מִשְּׁיָמָן רי"א (ס"א) עַיֵּן שָׁם וְהֵיזֵד אַהֲרֹן (הגב"י) מִיָּשְׁבוּ: (ז) יוֹתֵר. וְאִם

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

כֵּן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (לט. ד"ה בצר) וְהֶבִיאוּ רְאָיָה מֵהַיְרוּשַׁלְמִי (פ"ו ה"א) עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ר"ז (ס"ו) מַחְלֶקֶת הַפּוֹסְקִים בְּעִנְיָן זֶה:

א [א] הַשְּׁלֵמָה. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּאָבְנֵי הְעוֹזֵר (ס"א) וְכָתַב בְּרִכֵּי יוֹסֵף (סק"א) בְּשֵׁם מֹהַרַ"י

בֵּאוּר הַלָּכָה

א * מַנִּיחַ וְכוּ'. עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (בהגהות הטור) דְּאִם אַחַר מַסֵּב אֲצָלוֹ יִבְרֵךְ אֶחָד עַל הַשְּׁלֵמָה וְאֶחָד עַל הַפְּרוּסָה, וְנִתְקַשָּׁה הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַל פְּשָׁרָה זוֹ מֵאֹד עַיֵּן שָׁם, וְיֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁיִּשְׁבוּ בְּדֹחַק קְשָׁיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם, וּבְבִגְדֵי יֶשַׁע (סק"ב) רָאִיתִי שֶׁאַף רַשַׁ"ל לֹא קָאָמַר דְּיִבְרֵךְ כָּל אֶחָד

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ג) מַנִּיחַ הַפְּרוּסָה וְכוּ'. כְּדֵי לְקַיֵּם מַעֲלַת הַשְּׁלֵמָה דִּשְׁעוֹרִין, וּמַעֲלַת הַחִטִּין דַּחֲשִׁיבָא טְפֵי מִשְּׁעוֹרִין, מִשּׁוּם דְּאַקְדְּמֵיהּ בַּפְּסוּק כִּדְכְתִיב (דברים ח ח) 'אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה' וְגוֹ'. וּמְבֹאָר בְּשַׁ"ס (לט:) דְּמַעֲקַר הַדִּין פְּרוּסָה שֶׁל חִטִּין עֲדִיפָא, אֶלָּא לְצֵאת יְדֵי שָׁמַיִם כָּל הַמַּעֲלוֹת צָרִיךְ לְהַנִּיחַ הַפְּרוּסָה תַּחַת הַשְּׁלֵמָה וְכוּ', (ג) וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) דְּמִכָּל מָקוֹם אִם הָיָה הַשְּׁלֵמָה מִפַּת (ד) שֶׁל שִׁיפּוֹן [הוּא שָׁאנוּ קוֹרִין דָּגָן וְרוֹב הַלְּחָמִים שֶׁלָּנוּ מִמֶּנּוּ הוּא] וְהַפְּרוּסָה שֶׁל חִטִּין [וְכֵן (ה) אִם הָיָה שֶׁל שְׁעוֹרִין] אֵין לְהַחְמִיר לִבְצֹעַ עַל הַשְּׁלֵמָה עִם הַפְּרוּסָה, אֶלָּא יִבְצַע עַל הַפְּרוּסָה לְבַד דְּשִׁיפּוֹן קִיל אַף מִשְּׁעוֹרִים (ו) מִשּׁוּם דְּאֵין נִזְקָרִין בַּקֶּרֶא בְּהֶדְיָא: (ד) תַּחַת הַשְּׁלֵמָה וְכוּ'. וַאֲפִלּוּ הַפְּרוּסָה גְּדוֹלָה מֵהַשְּׁלֵמָה נַמִּי טוֹב שֶׁנַּנִּיחַ שְׁתֵּיהֶם בְּיַחַד [פְּרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"ב)]: (ה) וְאֵין לָחוּשׁ לַשֵּׁנִי. אַף עַל פִּי שֶׁהוּא לְפָנָיו וְהוּא מְקֻדָּם בַּפְּסוּק אוֹ חָשׁוּב, אֵינוֹ חָיִב לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ בִּשְׁבִיל הַקְּדָמָה זוֹ, [בַּיִת יוֹסֵף (ד"ה כתוב בתרומת הדשן) וְטַ"ז (סק"ג)] וּמִסְתַּבְּרָא דְּדַוְקָא אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לֶאֱכֹל אֶלָּא מֵאַחַר, אֲבָל אִם בִּרְצוֹנוֹ שָׁוֶה הוּא לֶאֱכֹל מִזֶּה אוֹ מִזֶּה וּשְׁנֵיהֶם מֻנָּחִים לְפָנָיו אַף שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לֶאֱכֹל מִשְּׁנֵיהֶם יַחַד, מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר לִבְצֹעַ עַל הַמֻּקְדָּם בַּפְּסוּק וּשְׁאָרֵי הַמַּעֲלוֹת: **ב** (ו) מְבָרֵךְ עַל הַגְּדוֹלָה. וְדַוְקָא כְּשֶׁהָיוּ שְׁנֵיהֶם שָׁוִים בְּיָפְיָן, (ז) אֲבָל אִם הַקְּטַנָּה נְקִיָּה וְהַגְּדוֹלָה קִבָּר מְבָרֵךְ עַל הַקְּטַנָּה: (ז) יְחַבְּרֵם יַחַד. וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ד) מְפַקְפֵּק בָּזֶה וְדַעְתּוֹ דְּבִחֹל אֵין צָרִיךְ לְהַדֵּר אַחַר זֶה, וְרַק דִּבְשַׁבָּת דְּבָעִינַן לֶחֶם מִשְׁנָה שֶׁלֵּם יַעֲשֶׂה זֶה, וְרַק שֶׁיְּהֵא שָׁלֵא יִקַּח עֵץ שֶׁהוּא מַקֶּצֶה לָזֶה, [א]וּבְאַלִּיָּה רַבָּה (סק"ה) נוֹטֶה לְדַעַת הַשַּׁלְחָן עָרוּךְ: (ח) שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה. אֲבָל אִם נִרְאֶה (ס) לְהֶדְיָא שֶׁנִּתְחַבֵּר יַחַד לֹא מִיקְרֵי שָׁלֵם וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן שס"ו סָעִיף ו': (ט) וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת. וּמִכָּל מָקוֹם אִם יֵשׁ לוֹ אַחַר שָׁלֵם לֹא יִבְצַע עַל זֶה [אַלִּיָּה רַבָּה (שם)]:

ג (י) מַה שֶּׁמְּנִיחָנָה וְכוּ'. דְּמַעֲלַת שָׁלֵם עָדִיף מִמַּעֲלַת גְּדוֹל וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף א': (יא) מִמָּקוֹם הַשָּׁלֵם שָׁבָּהּ. וְדַוְקָא בְּזֶה דְּבָאֱמֶת שְׁלֵמָה הִיא וְרַק בְּמָקוֹם שֶׁהָיְתָה דְּבוּקָה נִרְאֵית כִּפְרוּסָה לָכֵן יִבְצַע מִצַּד הַשָּׁלֵם, אֲבָל בִּפְרוּסָה מַמָּשׁ אֵין קְפִידָא שֶׁיִּבְצַע מִצַּד הַשָּׁלֵם וְדֵי שֶׁיִּתְחַבֵּר מִן הַצַּד [אַחֲרוֹנִים]: **ד** (יב) מִמִּין שִׁבְעָה. אַף דְּכֻסְמִין חָשְׁבִינַן נַמִּי בִּכְלַל שִׁבְעַת הַמִּינִים דְּמִין חִטִּים הוּא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּטוּר סִימָן ר"ח, (ט) מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ מִפְרָשׁ בְּהֶדְיָא בְּקֶרֶא דְּשִׁבְעַת הַמִּינִין, וְלָכֵן שְׂעוֹרִים חָשִׁיב טְפֵי מִמֶּנָּה: (יג) אַף עַל פִּי שֶׁהַכֻּסְמִין יָפִים. וְחָבִיב עָלָיו דְּמַעֲלַת מִין שִׁבְעָה עָדִיף דִּבְלִקַּמָּן בְּסִימָן רי"א (ס"א), וְשָׁם מְבֹאָר דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּחָבִיב קוֹדֶם [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו)]. וּלְפִי זֶה לֹא מַשְׁכַּחַת דִּין זֶה כִּי אִם בְּשֶׁשְּׁנֵיהֶם שָׁוִים בְּעֵינָיו. וּלְעִנְיַן כֻּסְמִין וְשִׁיפּוֹן דְּשְׁנֵיהֶם אֵינָם מְפֹרָשִׁים בַּקֶּרֶא (י) כֻּסְמִין עָדִיף דְּהוּא מִין חִטִּים. וְשִׁיפּוֹן וְשִׁבֹּלֶת שׁוּעָל דְּשְׁנֵיהֶם מִין שְׂעוֹרִים שִׁיפּוֹן עָדִיף שֶׁהוּא חָבִיב טְפֵי: (יד) פַּת נְקִיָּה וּפַת קִיבָּר. וְאִם [טוּר] דְּאִם הַפַּת קִבָּר חָשִׁיב בְּמִינוֹ מִן הַנְּקִיָּה, כְּגוֹן חִטִּים לְגַבֵּי שְׂעוֹרִים אוֹ שְׂעוֹרִים לְגַבֵּי כֻּסְמִין הוּא קוֹדֵם: (טו) עַל הַנְּקִיָּה. וְאַף דְּהַקִּיבָּר גָּדוֹל מִמֶּנָּה דְּמַעֲלַת הַנְּקִיּוּת עָדִיף, וּמִיהוּ שְׁנֵיהֶם שָׁוִים שֶׁלְּמִים אוֹ פְּרוּסִים, דְּאִם הַקִּבָּר לְבַד שָׁלֵם הוּא קוֹדֵם לְהַנְּקִיָּה הַפְּרוּסָה וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף א. וְזֶה הַכְּלָל מִסְּעִיפִים אֵלּוּ מַעֲלַת (יא) שִׁבְעַת הַמִּינִים קוֹדֵם לַכֹּל, וְאַחֲרָיו מַעֲלַת הַשָּׁלֵם, וְאַחֲרָיו מַעֲלַת הַנָּקִי, וְאַחֲרָיו מַעֲלַת הַגָּדוֹל, [חַיֵּי אָדָם (ח"א כלל מב ס"ח)] וּלְעִנְיַן מַעֲלַת חָבִיב עַיֵּן סִימָן רי"א (סעיפים א-ב): (טז) עַל הַלְּבָנָה. [ב]וְאַף אִם הַשְּׁנִיָּה (יב) גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה אִם לֹא שֶׁהוּא חָבִיב עָלָיו יוֹתֵר: **ה** (יז) פַּת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ג) וְכֵן סְתָמוּ שְׁאָר אַחֲרוֹנִים: (ד) וְכָל שֶׁכֵּן אִם הַפְּרוּסָה שֶׁל חִטִּים הוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהַשְּׁלֵמָה מִשִּׁיפּוֹן הוּא מֹשֶׁל עוֹבֵד גִּלּוּלִים [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ)] וְהֵיזֵנוּ אַף לְמִי שֶׁאֵינוֹ נִזְהָר מִפַּת שֶׁל עוֹבֵד גִּלּוּלִים: (ס) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"כ) וְדָרַךְ הַחַיִּים (דין על איזה מין פת מצוה להקדימו ס"ג): (ו) טַעַם זֶה בָּאֱמֶת אֵין פְּשׁוּט כָּל כָּךְ לְחַלֵּק בָּזֶה, דִּלְעִנְיַן מַעֲלַת הַשָּׁלֵם שַׁפִּיר יֵשׁ לוֹמַר דְּאֵין חִלּוּק בֵּין זֶה לִשְׂעוֹרִים מַמָּשׁ דְּצֵל כָּל פָּנִים שְׁלֵמָה מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר, אַף הַמָּגֵן אַבְרָהָם סָמַךְ לָזֶה עוֹד מִשּׁוּם דְּכָלְאוּ הָכִי לְרַשַׁ"י וְסִיעָתוֹ לְעוֹלָם אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ אֶלָּא עַל פְּרוּסַת חִטִּים לְחוּד: **ב** (ז) אַלִּיָּה רַבָּה (סק"ד) בְּשֵׁם הַנְּחָלַת צְבִי (סק"כ) וְכֵן מוּכָח מִמָּגֵן אַבְרָהָם לְקַמָּן בְּסָעִיף ד' (סק"ז): (ס) דְּמִקָּרוּב בְּשַׁמְתְּבְלִין בּוֹ הֲלָא לְעוֹלָם נִרְאֶה שֶׁהוּא נִתְחַבֵּר מִשְּׁנֵי חֲצָאִין: **ד** (ט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז) בְּשֵׁם אֲגַדָּה (פ"ו סי' קכט): (י) פְּרִישָׁה (סק"ב) וּפְרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"ד): (יא) וּבְשִׁבְעָה מִינִים גּוֹפָא אוֹתָם דְּאַקְדְּמֵיהּ קְרָא הוּא קוֹדֵם וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן רי"א (סעיפים ד-ז): (יב) הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) נִסְתַּפֵּק בָּזֶה, אֲבָל הָאַלִּיָּה רַבָּה (סק"ו) כָּתַב כֵּן לְהַדְיָא, וְכֵן מְצַדֵּד הַפְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ח) מִשּׁוּם מַעֲלַת הַחָבִיב, וְלָכֵן כָּתַבְתִּי דְּאִם הוּא חָבִיב בְּעֵינָיו מֵהַלְּבָנָה הַגְּדוֹלָה קוֹדֵם, וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ שְׁנֵיהֶם שָׁוִים הוּא קוֹדֵם, מִשּׁוּם דְּהוּא חָבִיב עָלָיו, וְאַף דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ז' כָּתַב בְּשֵׁם הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ומש"כ רבינו פת) דְּבְטֵלָה דַּעְתּוֹ הֵיינוּ לְעִנְיַן קִבָּר לְבַד, אֲבָל לֹא מִלְּבָן לְלָבָן בְּיוֹתֵר:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ג) פסק כמג"א. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ה) כתב שיש להסתפק בזה איזה מהן קודמת לברכה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת בְּצִיעַת הַפַּת סִימָן קסח

(יח) עַל אֵיזֶה מֵהֶם (ה) [ה] שֶׁיִּרְצֶה. 'וְאִם הוּא נִזְהָר מִפַּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים, (יט) מְסַלֵּק פַּת נָקִי שֶׁל (ו) עוֹבֵד כּוֹכָבִים מֵעַל הַשֻּׁלְחָן עַד לְאַחַר בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא. כוְאִם בַּעַל הַבַּיִת אֵינוֹ נִזְהָר מִפַּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים, (כ) וְאֵין דַּעְתּוֹ לֶאֱכֹל כָּל הַסְּעוּדָה רַק פַּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים כִּי הִיא נְקִיָּה, אֲבָל בְּנֵי בֵּיתוֹ אוֹכְלִים מִפַּת שֶׁאֵינוֹ נָקִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם מֻנָּחִים עַל הַשֻּׁלְחָן, צָרִיךְ לִבְצֹעַ עַל פַּת נְקִיָּה שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים, הוֹאִיל וְהוּא הַבּוֹצֵעַ וְאֵין דַּעְתּוֹ לֶאֱכֹל אֶלָּא מֵאוֹתוֹ פַּת. לוְאִם בַּעַל הַבַּיִת נִזְהָר מִפַּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים, וְיִשְׂרָאֵל שֶׁאֵינוֹ נִזְהָר בְּכָךְ מֻסָּב עִמּוֹ עַל (ו) הַשֻּׁלְחָן, כֵּיוָן דְּמִצְוָה מֻטָּלֶת (כא) * עַל בַּעַל הַבַּיִת, יִבְצַע מִן הַיָּפָה שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים, וְכֵיוָן שֶׁהַתֹּר לִבְצֹעַ הֻתַּר לְכָל הַסְּעוּדָה. הַגָּהוֹת: וַדַּוְקָא שֶׁחָבִיב עָלָיו אוֹתוֹ פַּת, (כב) אֲבָל אִם אֵינוֹ חָבִיב עָלָיו, בְּלֹא אִסּוּר פַּת שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים, אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַקְדִּימוֹ (תרומת הדשן סימן ל"ב):

ו מפת הבאה (כג) בכיסנין, מברך עליו בורא מיני מזונות, ולאחריו ברכה אחת מעין שלש. ואם אכל ממנו שעור (כד) שאחרים רגילים לקבע (ח) [ח] עליו, אף על פי שהוא לא שבע ממנו, מברך עליו

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

מוֹלְכוֹ (בחשר' כת"י ס"י פד) מִי שֶׁנָּטַל פְּרוּסָה לְבָרֵךְ עָלֶיהָ וּבְתוֹךְ כָּךְ הֵבִיאוּ לְפָנָיו שְׁלֵמָה מִנִּיחַ הַפְּרוּסָה בְּתוֹךְ הַשְּׁלֵמָה וּמְבָרֵךְ, וְאִם כָּבָר בֵּרַךְ עַל הַפְּרוּסָה בּוֹצֵעַ מִן הַפְּרוּסָה עַיֵּן שָׁם:

ה [ה] שֶׁיִּרְצֶה. וְעַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב וְעַיֵּן בְּתִשְׁובַת גְּאוֹנֵי בַּתְרָאֵי סִימָן (ו') [י"ח] עַל מַה שֶּׁכָּתַב הַגָּאוֹן בַּעַל תּוֹסָפוֹת יוֹם טוֹב וּבְתִשְׁובַת ב"ח הַחֲדָשׁוֹת (סי' כז כח) הַשִּׁיב לוֹ ב"ח עַיֵּן שָׁם:

ו [ח] עָלָיו. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב וְגַם בִּבְרֵכִי יוֹסֵף (סק"ח) פְּקַפֵּק בְּדִין זֶה שֶׁכָּתַב שֶׁאִם אָכַל בְּשַׂר עִמּוֹ כו' דִּלְמַעֲשֶׂה צָרִיךְ עִיּוּן. כֵּיוָן שֶׁלָּבְדוֹ לֹא הָיָה שָׂבֵעַ מִמֶּנּוּ עַיֵּן שָׁם:

בְּאֵר הַגּוֹלָה

לְעַצְמוֹ, אֶלָּא הַבַּעַל הַבַּיִת יְבָרֵךְ עַל הַפְּרוּסָה חֲשִׁין וְיוֹצִיא לְהַמֻּסָּב אֶצְלוֹ בִּבְרָכָתוֹ, וּבְאֶפֶן זֶה טוֹב יוֹתֵר שֶׁהָאוֹרֵחַ יֹאחַז הַשְּׁלֵמָה בְּעֵת הַבְּרָכָה דְּמִינְכַּר טְפֵי עַל יְדֵי זֶה שֶׁיֵּשׁ לָהּ גַּם כֵּן מַעֲלָה, מִשֶּׁיִּנִּיחוּ שְׁתֵּיהֶן בְּיַחַד דְּלֹא מִינְכַּר חֲשִׁיבוּתָא דְּכָל חַד כָּל כָּךְ, עַיֵּן שָׁם וְנָכוֹן:

ה * עַל בַּעַל הַבַּיִת יְבָצַע וְכוּ'. דַּע שֶׁאַף שֶׁמְּדַבְּרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' לב) שֶׁמְּמַנּוּ נוֹבֵעַ דִּין הַמְחַבֵּר מִשְׁמַע דְּאַף בְּלֹא כְּבוֹד הָאוֹרֵחַ הַתִּירוּ פַּת עוֹבֵד גְּלוּלִים כְּשֶׁהוּא נָקִי וְיָפֶה יוֹתֵר וּמֻנָּח לְפָנָיו מִפְּנֵי חֲבִיבוּת הַבְּרָכָה, אַף עַל פִּי כֵן לֹא הָעֲתִקְתִּיו מִפְּנֵי שֶׁהָרַבָּה אַחֲרוֹנִים מְפֻקְפָּקִין מְאֹד עַל זֶה, עַיֵּן בְּבֵ"ח (ס"ב) וְטַ"ז (סק"ח) וְשַׁ"ךְ (ס"ק כא) בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ק"ב [וְגַם מֵהַגְרָ"א סְעִיף קָטָן י"ב מִשְׁמַע שֶׁדִּין זֶה סוֹתֵר לְדַעַת הַמְחַבֵּר בְּרֵישׁ הַסְּעִיף דְּפָסַק דִּבְנִזְהָר צָרִיךְ לְסַלֵּק] **וּבְבֵית מֵאִיר** (ד"ה בס"ק יב) **מְפֻקְפָּק מְאֹד בְּיוֹתֵר עַיֵּן שָׁם, וּלְפִי דְּבָרָיו צָרִיךְ הַתָּרָה מִתְּחִלָּה [כְּשֶׁאֵר דָּבָר מִצְוָה שֶׁנֶּהֱנֶה לְעַצְמוֹ וְלֹא הַתְנָה מִתְּחִלָּה שֶׁיְּהֵא בְּלִי נֶדֶר] וְגַם בְּפִרְי מִגְדִּים** (א"א ס"ק יב) **הָעִיר לָזֶה, וּלְפִי דִּבְרֵיהֶם לֹא יוֹעִיל אֲפִלּוּ כְּשֶׁאוֹרֵחַ מֻסָּב אֶצְלוֹ, וְגַם מִדִּבְרֵי הַגְרָ"א מֻשְׁמָע קְצָת דְּלֹא סְבִירָא לֵיהּ חִלּוּק זֶה דְּאוֹרֵחַ מֻסָּב אֶצְלוֹ שָׁאנֵי** [דְּאִי לְאו הָכִי לֹא הָיָה צָרִיךְ לוֹמַר דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּהַיְרוּשַׁלְמִי הַנַּ"ל מַיְירֵי בִּבְנִזְהָר עַיֵּן שָׁם] וְעַל כָּל פָּנִים בְּלֹא טַעַם כְּבוֹד הָאוֹרֵחַ בְּוַדַּאי אֵין לְהַקֵּל וְכֵן הוּא מַסְקָנַת הָאֶלְיָה רַבָּה (ס"ק יב). וְדַע דְּמִדִּבְרֵי הַשַּׁ"ךְ (שם) בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ק"ב שֶׁכָּתַב הַטַּעַם מִפְּנֵי אֵיבָה עַיֵּן שָׁם, מַשְׁמַע לְכאוֹרָה דַּאֲפִלּוּ אֵין בַּעַל הַבַּיִת מוֹצִיא לְהָאוֹרֵחַ בִּבְרָכָתוֹ גַּם כֵּן דִּינָא הָכִי, וּדְלָא כְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל שֶׁהָעֲתַקְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק כא), אֲכָל לְפִי דִּבְרֵי הַשַּׁ"ךְ (יורה"ד) שֶׁהָעִתִּיק טַעֲמָא דְּהַהוּא מִלְּתָא כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (שם) יֵשׁ מָקוֹם לְדָבָרָיו, וְכֵן מוֹכֵחַ לְשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּכָאן כְּהַשַּׁ"ךְ שֶׁכָּתַב כֵּיוָן דְּהַמְּצוָה מֻטָּלֶת עַל הַבַּעַל הַבַּיִת וְכוּ':

בַּאֵר הֵיטֵב

ה (ה) שֶׁיִּרְצֶה. עַיֵּן טַ"ז (סק"ה) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח): **ו [ח] עָלָיו.** עַיֵּן בְּאֵר הַגּוֹלָה (סק"ח) וְעַיֵּן בְּתִשְׁובַת גְּאוֹנֵי בַּתְרָאֵי סִימָן (ו') [י"ח] עַל מַה שֶּׁכָּתַב הַגָּאוֹן בַּעַל תּוֹסָפוֹת יוֹם טוֹב וּבְתִשְׁובַת ב"ח הַחֲדָשׁוֹת (סי' כז כח) הַשִּׁיב לוֹ ב"ח עַיֵּן שָׁם: **(ו) עוֹבֵד כּוֹכָבִים.** ט"ז (שם) הַגִּיהַּ דְּצָרִיךְ לוֹמַר וְאִם הוּא נִזְהָר מִפַּת שֶׁל גּוֹיִם יָבָרֵךְ דַּוְקָא עַל שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ הוּא קַבָּר וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא מְסַלֵּק וְכוּ' עַיֵּן שָׁם: **(ו) הַשֻּׁלְחָן.** דְּאִז אֵינוֹ יָכוֹל לְסַלְּקוֹ מִפְּנֵי הָאוֹרֵחַ: **ו (ח) עָלָיו.** נִרְאֶה לִי דְּאִם הוּא קָבַע סְעֻדָּתוֹ עָלָיו אַף עַל פִּי שֶׁאָכַל עִמּוֹ בָּשָׂר וּדְבָרִים אֲחֵרִים, וְאִלּוּ אָכְלוּ לְבַדּוֹ לֹא הָיָה שָׂבֵעַ מִמֶּנּוּ, אֲפִלּוּ הָכִי מְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא וְשָׁלֵשׁ בָּרְכוֹת. וְאִם אָכְלוּ לְבַדּוֹ בְּעֵי

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

עכו"ם נָקְיָה וְכוּ'. אֲבָל בְּשָׁעִין פְּשִׁיטָא דְּפַת יִשְׂרָאֵל קוֹדֵם לְבָרֵךְ עָלָיו [אֶלְיָה רַבָּה (סק"ח)]: **(יח) עַל אֵיזֶה מֵהֶם שֶׁיִּרְצֶה.** דְּכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה זֶה שֶׁהוּא פַּת יִשְׂרָאֵל, [דְּפַת עַכּוּ"ם לֹא הִתִּירוּ אֶלָּא מִדְּחַק] וְזֶה שֶׁהוּא נָקִי: **(יט) מְסַלֵּק וְכוּ'.** דִּין זֶה נוֹבֵעַ מִדִּבְרֵי הַשֻּׁר מְקוֹרִצִי (תוס' לט: ד"ה אבל) שֶׁחָשַׁשׁ שֶׁאִם יִהְיֶה מֻנָּח עַל הַשֻּׁלְחָן, יִהְיֶה בְּעֵת הַבְּרָכָה חֲבִיבָה עָלָיו מִפְּנֵי שֶׁהִיא נְקִיָּה, וְאָפְשָׁר שֶׁיִּצְטָרֵךְ לְבָרֵךְ עָלָיו מִפְּנֵי זֶה, וְהָרַבֵּה (יג) מֵאַחֲרוֹנִים מְפֻקְפָּקִין מְאֹד בָּזֶה דְּכֵיוָן שֶׁהוּא נִזְהָר וּמַחֲזִיק זֶה לְאִסּוּר, מַאי אֲהָנֵי לֵיהּ חֲבִיבוּתֵיהּ, וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה טוֹב לָחוּשׁ לִדְבָרָיו וּלְסַלֵּק: **(כ) וְאֵין דַּעְתּוֹ וְכוּ'.** פֵּרוּשׁ דְּאַף דִּבְרֵישׁ הַסְּעִיף כָּתַב דִּמְבָרֵךְ עַל אֵיזוֹ שֶׁיִּרְצֶה, הַיְינוּ הֵיכָא שֶׁבְּדַעְתּוֹ לֶאֱכֹל הַסְּעוּדָה מִשְּׁתֵּיהֶם, אֲבָל זֶה שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ לֶאֱכֹל כְּלָל רַק פַּת עַכּוּ"ם זֶה, אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל פַּת אַחֵר אַף שֶׁהוּא חָשִׁיב טְפֵי וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף א' בְּהַגָּ"ה. וְאַף דְּמוֹצִיא אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ בִּבְרָכַת הַמּוֹצִיא וְהֵם אֵינָם אוֹכְלִים מִזֶּה אֶלָּא מִפַּת כָּשֵׁר, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּהוּא אֵינוֹ חָפֵץ לֶאֱכֹל אֶלָּא זֶה וְהוּא הַבַּעַל הַבַּיִת, הוּא הָעִקָּר וְאַזְלִינַן בְּתַרְיהּ וְיָבָרֵךְ עַל פַּת שֶׁהוּא אוֹכֵל: **(כא) עַל בַּעַל הַבַּיִת.** פֵּרוּשׁ לִבְצֹעַ וּלְהוֹצִיא אֶת אֲחֵרִים בִּבְרָכָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ כְּדֵי שֶׁיִּבְצַע בְּעַיִן יָפָה, וְכֵיוָן שֶׁהָאוֹרֵחַ יֹאכַל מִפַּת עַכּוּ"ם שֶׁהוּא יָפָה וְנָקִי, הִתִּירוּ לוֹ גַּם כֵּן לְבַעַל הַבַּיִת לִבְצֹעַ עַל הַפַּת שֶׁל עַכּוּ"ם מִפְּנֵי כְּבוֹד הָאוֹרֵחַ, אֲבָל בְּלֹא אוֹרֵחַ אֵינוֹ מֻתָּר כְּלָל לְמִי שֶׁנִּזְהָר מִפַּת עַכּוּ"ם לְבָרֵךְ עַל הַפַּת זֶה, אֶלָּא יְסַלְּקֶם מֵעַל הַשֻּׁלְחָן וּכְדִלְעֵיל, [כֵּן הוּא מַסְקָנַת הַשַּׁ"ךְ (ס"ק כא) וְטַ"ז (סק"ח) בְּיוֹרֶה דֵּעָה קי"ב עַיֵּן שָׁם] וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה על). וְדַע דְּהַיּוֹם שֶׁהַמְּנָהָג שֶׁכָּל אֶחָד מְבָרֵךְ לְעַצְמוֹ בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא לְכאוֹרָה לֹא שַׁיָּךְ כְּלָל דִּין זֶה אֶלָּא כָּל אֶחָד יְבָרֵךְ עַל פִּתּוֹ שֶׁאוֹכֵל [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ס"ק יא)], וְעַיֵּן בְּפִרְי מְגַדִּים (א"א ס"ק יב) מַה שֶּׁהֵעִיר עַל עִקַּר דִּין הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ: **(כב) אֲבָל אִם אֵינוֹ חָבִיב וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּכָל זֶה אִם הַפַּת זֶה בְּעַצְמָם חֲבִיבָה עָלָיו וְרַק שֶׁהוּא מוֹנֵעַ עַצְמוֹ מִפְּנֵי שֶׁהוּא פַּת עַכּוּ"ם הִתִּירוּ לוֹ בְּכָאן מִפְּנֵי הָאוֹרְחִים, אֲבָל אִם אֵינוֹ חָבִיב עָלָיו בְּעַצְמָם פַּת זֶה (יד) וְאֵינוֹ חָפֵץ בּוֹ יְבָרֵךְ עַל פִּתּוֹ הַכְּשֵׁרָה: **ו (כג) בְּכִיסָנִין וְכוּ'.** (טו) שְׁאנֵי אֵלּוּ דְּאֵין דַּרְכָּן בְּנֵי אָדָם לִקְבֹּעַ סְעוּדָתָן עֲלֵיהֶם וְרַק אוֹכְלִין אוֹתָן מְעַט דָּרְכָּן עֲרָאי, (טז) לְפִיכָךְ בִּרְכָתָן רַק בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת וּלְאַחֲרָיו בָּרְכָה מֵעַיִן שָׁלֹשׁ, אֲבָל אִם כֵּן אָכַל כְּשִׁעוּר קְבִיעַת סְעוּדָה דְּאָז מְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן, דְּעַל כָּל פָּנִים פַּת הוּא: **(כד) שֶׁאֲחֵרִים רְגִילִין לְקַבֵּעַ.** (יז) כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאִם אָכְלוּ צָרִיךְ שֶׁיֹּאכַל שִׁעוּר שֶׁאֲחֵרִים רְגִילִים לִשְׂבֹּעַ מִמֶּנּוּ לְבַדּוֹ, וְאִם אָכְלוּ עִם בָּשָׂר אוֹ דְּבָרִים אֲחֵרִים שֶׁמְּלַפְתִּים בּוֹ הַפַּת סַגִּי כְּשֶׁאוֹכֵל שִׁעוּר שֶׁאֲחֵרִים רְגִילִים לִשְׂבֹּעַ מִמֶּנּוּ כְּשֶׁאוֹכְלִין גַּם כֵּן עִם דְּבָרִים אֲחֵרִים, אַף אִם אָכְלוּ לְבַדּוֹ וְשָׂבַע מִמֶּנּוּ, אֲבָל כֵּיוָן שֶׁאִם אָכְלוּ אוֹתוֹ עִם דְּבָרִים אֲחֵרִים הָיוּ שְׂבֵעִין מִמֶּנּוּ גַּם כֵּן, לֹא אָמְרִינַן בְּטֵלָה דַּעְתּוֹ וְצָרִיךְ לְבָרֵךְ עָלָיו הַמּוֹצִיא וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן. וְהִנֵּה לְעִנְיַן עֲרוּבֵי תְּחוּמִין בְּסִימָן שס"ח (ס"ג) אִיתָא

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (יג) עַיֵּן בֵּ"ח (ס"ב) וְטַ"ז (סק"ה) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) וְחֶמֶד מֹשֶׁה (סק"ח) וּבִרְכֵי יוֹסֵף (סק"ב) וּמֵאִיר וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי וּבְגִדֵי יֶשַׁע (ס"ח): **(יד)** תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' לב): **ו (טו)** בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומה) וּלְבוּשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(טז)** דְּלֹא גָּרַע מִשְּׁאָרֵי מִינֵי מָזוֹן: **(יז)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(יח)** הַאי לִשְׂבֹּעַ לָאו דַּוְקָא שְׂבִיעָה גְּמוּרָה לְכַלֵּי עָלְמָא, אֶלָּא רְצוֹנוֹ לוֹמַר דֶּרֶךְ קְבִיעַת סְעוּדָה:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah